

● Előzmény: Népszabadság, 1994.09.21. Eörsi István: Komcsiztam szégyenszemre

A Dunát Mečiar, a Tv-t Eörsi

Régebben, az 1989–1990-es évek tájékán, sok fejtorést okozott nekem, mi lehet az oka annak, hogy régi barátok – itt elsősorban az SZDSZ és az MDF szellemi arculatát meghatározó értelmiségiekre gondolok –, minden átmenet nélkül „egymás torkának estek”.

Évtizedes barátságok kártyavárként omlottak össze.

Mintha egy láthatatlan óriás abban lelne volna féktelen örömet, hogy a közösen ültetett és féltve gondozott fákat tövestől kicsavarva, úttorlaszokat építsen az éppen hogy sarjadó, de tőlünk ma is több fényévnyi távolságra lévő demokráciának. A torlasz egyre magasodott.

S az áldatlan torzszalkodás áldozatai, a magukra hagyott fák, néma felkiáltójelként meredtek közéletünk babiloni egére. Aztán eljött az 1994-es esztendő, amit sokat neveznek egy újabb *politikai földcsuszamlás* évének. Hisz az 1990 előtt uralkodó politikai elit, új köntösbe öltöztetve ismét régi pompájában tündököl. Bár a táncot a parketten kivételesen nem egyedül járja.

Újdonsült és 1990-ben magát még antikommunistának valló partnere a vonakodó, pironkodó, Szabad(köz) Demokraták Szövetsége.

Pletykál a legnépszerűbb

A kormányzó pártok *Duna TV*-vel kapcsolatos ellentéteit taglalja a *Népszabadság* szeptember 21-i számában az SZDSZ-es nézeteket képviselő **Eörsi István**. Többek között ezt írja:

„A tanácsadó testület tehát behuppant Horn Gyula serpenyőjébe, és a másik serpenyőbe, attól tartok, csak jámbor óhajok hullajthatók. Példának hadd hozzam fel a miniszterelnök egyik újabb meglepetését. Bejelentette hipp-hopp, hogy a *Duna TV* megőrzi önállóságát. Előtte tárgyalt Csoóri Sándorral. Mit ígérhetett ezért Csoóri cserébe? Csak feltételezni lehet, hogy az új kormánnyal szemben bizalmatlan nemzetiségi vezetők lecsillapítását. Na már most: mit szól ehhez a senkivel előzőleg nem egyeztetett ígérethez a tanácsadó testület médiaügyekben legjáratosabb tagja, Gombár Csaba? Ha semmit sem szól, akkor – gondolom – helyeslő álláspontot foglal el. Másrészt azt hiszem, hogy ez elképzelhetetlen róla. Ha csak negyede igaz a *Duna TV* szerveződéskor lábra kapott híreknek eme intézmény anyagi megalapozásának

körülményeiről, a vezetői és kurátori pénzekről, a káderkiválasztás szempontjairól, akkor ezen az önállóságon legalábbis tűnődni kellene. Én még azt is hallottam, hitelesnek tűnő forrásból, hogy a *Duna TV* szellemi kútfeje listákat állított vagy állíttatott össze azokról a

személyekről, akiket ennek az adónak nem tanácsos szerepeltetnie. Ezek a listák is maradjanak meg az önállósággal együtt?”

Elszomorító, hogy **Eörsi** ilyen súlyos vádakkal illeti **Csoórit**. Állításait tények helyett feltevéseire és útszé-li pletykákra alapozza. Értelmetlen számomra, hogy egy olyan közismert értelmiségi, mint **Eörsi István** – sajnos Csoórral kapcsolatban már nem az első esetben – talán személyes ellenszenvből, esetleg pártpolitikai érdekből, avagy a jó ég tudja, milyen csillagzattól vezérelve ennyire elragadtassa magát.

Mentségére szolgáljon, hogy elkerülte figyelmét Csoóri Sándornak a Magyar Nemzetben szeptember 10-én megjelent írása.

Ebben a szerző kimerítő részletességgel ismerteti a *Duna Televízió* helyzetét – életbevágóan fontos szerepét – születése pillanatától napjainkig.

Ha valóban hiteles forrásból meríti mondanivalóját, írása talán egész más kivitelezésben lát napvilágot.

Mit akar a rágalmazó?

Cikkében terítékre kerül a *Magyarok Világszövetsége* is, amit nemes egyszerűség-

gel egy ásatag világnézeti alapon újraszervezett nemzetközi gittegyeletnek nevez.

De vegyük sorjában. **Eörsi** azt fejtegeti, pontosabban szólva azt feltételezi, többek között Csoórral kapcsolatban, hogy a *Duna Televízió*nak felajánlott önállóságért cserébe lecsillapítja az új

kormánnyal szemben bizalmatlan nemzetiségi vezetőket.

Majd ingoványos talajra alapozott tákolmányát, egy ámulatba ejtő bűvészütrükkel félcelgeti tovább.

Ezek szerint a *Duna Televízió* szellemi kútfeje – ez alatt természetesen Csoórit kell érteni – listákat állított, vagy állíttatott össze azokról a személyekről, akik a *Duna Televízió* képernyőjén nem kívánatosak. Pedig az sem mondható el, hogy nem ismeri hajdani barátját, Csoóri Sándort.

Évtizedekig jól megvoltak egymással.

Közösen emelték fel tiltakozó szavukat a másként gondolkodók védelmében a hatalmi önkénnyel szemben.

Ott találjuk nevüket egy szolidaritási nyilatkozaton, több jeles magyar értelmiséggel együtt a cseh polgárjogi mozgalom, a Charta 77 megszületésének idején, majd később a Memorandum aláírói között 1986-ban.

Mit is akar velünk elhitetni **Eörsi**? Nem mást, csupán annyit, hogy az a Csoóri Sándor, aki egész életét a magyarság, illetve a határon túl élő magyar kisebbség felemelkedésének szentelte és szenteli, ha nem is egy tál lencséért, de a létfontosságú *Duna Televízió* életben maradásáért nyomást gyakorol a nemzetiségi vezetőkre.

Egy fantáziadús elme illetlen tréfájának tartanám az egészet, ha a határainkon túl kialakult helyzet nem lenne vérfagyasztóan komoly.

Előkészítő tárgyalások folynak a Magyar és a Román Köztársaság kormánya között a két ország kapcsolatát normalizáló alapszerződésről.

Az RMDSZ vezetősége többször felhívta a magyar és a román kormány figyelmét arra, hogy csak olyan alapszerződést tud támogatni, amelyben a kisebbségben levő magyarság alapvető jogait törvényekbe foglalva garantálják. Nos, az RMDSZ a Magyar Rádióban is elhangzott állásfoglalása *beszédese cáfolata Eörsi István feltételezésének*. Az a hipotézise, miszerint Csoóri listákat állított vagy állíttatott össze, hogy kit enged a *Duna Televízió*ban szerepelni és kit nem, merő képtelenség. Megszületése óta rendszeres nézője vagyok a *Duna Televízió* rendkívül színvonalas adásainak és ez idő alatt a *politikai paletta valamennyi színárnyalatával* volt szerencsém találkozni. Ami a *Duna Televízió* sorsát illeti, kétéves működése alatt bebizonyította, hogy nélkülözhetetlen szerepet tölt be a nyugati, de különösen a kisebbségi sorban élő magyarság körében.

Balkáni liberalizmus

A nemzeti kisebbségben élők – ezt épp **Eörsi** ne tudná – mentőkötélként kapaszkodnak a *Duna Televízió*ba. Hisz iskoláit elvették, történelmét meghamisították. És most itt van egy adó, amely a nap 8–10 órájában információkat sugároz Magyarországról a Kárpát-medence és Európa minden magyarjának. Ettől – a magyarságtudatot életben tartó, s a csüggedőknek fogódzót kínáló lehetőségétől – akarja őket **Eörsi megfosztani**?

Ami a Magyarok Világszövetségét illeti, nem értem pontosan, mi baja van vele **Eörsi Istvánnak**?

Végezetül jó lenne tudni, hogy a magyar értelmiség mértékadó közege, hogyan vélekedik a közeljövőt illetően...? Mert, ha tovább folyik közöttük az anyagi és információs javak újrafelosztásáért immár négy éve folyó nemtelen küzdelem, ez beláthatatlan következményeket vonhat maga után.

Félő, hogy egy szép napon arra ébredünk, nincs tovább, megérkeztünk. Ez már valóban a Balkán.

Bogárd Antal